Lietas arhīva Nr. A42-00463-20/15
ECLI:LV:ADRJRIT:2020:0131.A420208019.2.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020. gada 31. janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A. Patmalniece

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2019. gada 7. maija lēmuma Nr. 30.1-22.11/2192 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārvalde (turpmāk – Pārvalde) veica Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk – Novēršanas likums) prasību izpildes pārbaudi grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējai SIA „/Nosaukums A/" (turpmāk – pieteicēja) par periodu no 2018. gada 26. oktobra līdz 2019. gada 8. martam.

Ar dienesta Pārvaldes 2019. gada 8. marta lēmumu Nr. 12.1-1/265 (turpmāk – sākotnējais lēmums) *(lietas 36. - 40. lapa)* nolemts pieteicējai piemērot soda naudu 2500 *euro* apmērā par Novēršanas likuma 6. panta pirmās daļas, 7. panta pirmās daļas 5., 6. un 7. punktu un 30. panta pirmās daļas 1. punkta pārkāpumu, proti, par savas darbības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējuma neveikšanu, prasībām neatbilstošu iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu un neziņošanu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam (turpmāk – Kontroles dienests) par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējas klienti – SIA „/Nosaukums B/" un SIA „/Nosaukums C/" – ir veikuši darbības, kas atbilst gan likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.^{2} panta trešajā daļā noteiktajām aizdomīga darījuma pazīmēm nodokļu jomā, gan arī Kontroles dienesta aizdomīgu darījumu pazīmju klasifikatoram.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] Dienests ar 2019. gada 7. maija lēmumu Nr. 30.1-22.11/2192 (turpmāk – Lēmums) *(lietas 11.-27.lapa)* sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja nav veikusi savas darbības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējumu, nav aktualizējusi neparastu un aizdomīgu darījumu konstatēšanas kārtību iekšējās kontroles sistēmā atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī iekšējā kontroles sistēmā nav iekļāvusi kārtību, kādā tiek iznīcināti klientu identifikācijas, izpētes un darījumu uzraudzības gaitā iegūtie dokumenti.

Apstāklis, ka pieteicēja pārbaudes laikā konstatētās iekšējās kontroles sistēmas nepilnības ir novērsusi pirms pārbaudes beigām, nevar tikt vērtēts kā pamats soda naudas nepiemērošanai vai samazināšanai, ņemot vērā, ka, vērtējot soda naudas piemērošanas pamatotību, iestādei ir jāvērtē tie apstākļi, kuri pastāvēja un konstatēti pārbaudes veikšanas brīdī.

[2.2] Naudas līdzekļi no pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums B/" konta tika debetēti tajā pašā dienā vai pāris dienas vēlāk pēc to kreditēšanas. Šādas darbības atbilst likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.^{2} panta trešās daļas 8. punktā noteiktajai darījuma aizdomīguma pazīmei, gan arī Kontroles dienesta aizdomīgu darījumu pazīmju klasifikatoram, proti, nauda debetēta no konta tūlīt pēc tās kreditēšanas.

[2.3] Kompānijas OSOO „/Nosaukums D/" veiktos naudas līdzekļu pārskaitījumus SIA „/Nosaukums C/" kontā nevar uzskatīt par aizdevumu saimnieciskās darbības ietvaros un tiem nav konstatējams nolūks nodrošināt SIA „/Nosaukums C/" reģistrētu darbību un peļņas gūšanu, jo saskaņā ar pieteicējas sniegto informāciju SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecība Uzbekistānā saimniecisko darbību neveic un naudas līdzekļi paredzēti darījumiem Uzbekistānas teritorijā OSOO „/Nosaukums D/" labā un interesēs.

[2.4] Pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums B/" 2018. gada 26. martā un 2018. gada 3. aprīlī veiktajos darījumos nav konstatējams ekonomiskais pamats SIA „/Nosaukums B/" iesaistīšanai, jo preču pircējs OOO „/Nosaukums E/" un preču pārdevējs „/Nosaukums F/" ir Krievijā reģistrētas juridiskās personas ar aktīvu komercdarbību Krievijā. SIA „/Nosaukums B/" nepiedalās preču kustībā un tā neveic citas ar preču apstrādi saistītas darbības, proti, pārbaudē konstatēti tikai naudas līdzekļu pārskaitījumi, iesaistot SIA „/Nosaukums B/" bankas kontu. Turklāt preču pirkums pēc SIA „/Nosaukums B/" 2018. gada 23. martā izrakstītā rēķina Nr. 2 tika atcelts.

Atbilstoši dienesta rīcībā esošajai informācijai OOO „/Nosaukums E/" ģenerāldirektors ir /pers. D/ (*/pers. D/*), kas ir arī SIA „/Nosaukums B/" valdes priekšsēdētājs. Turklāt /pers. D/ ir ģenerāldirektors loģistikas uzņēmuma LLC „/Nosaukums G/", kas nodrošināja preču pārvadājumus iepriekšējos SIA „/Nosaukums B/" veiktajos darījumos.

No iepriekš minētā secināms, ka darījuma dalībniekiem OOO „/Nosaukums E/" un SIA „/Nosaukums B/" ir zināma naudas līdzekļu un preču kustība, kā arī zināmi preču ražotāji. Līdz ar to minēto darījumu pazīmes atbilst aizdomīga darījuma pazīmēm.

[2.5] Saskaņā ar Novēršanas likuma 78. panta pirmās daļas 3. punktu par normatīvo aktu pārkāpumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā likuma subjektam var uzlikt soda naudu līdz 1 000 000 *euro*.

Ņemot vērā Latvijā pastāvošos riskus noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas jomā un to, ka nelegāli iegūtu līdzekļu aprites

ierobežošana ir būtiska sastāvdaļa gan drošas finanšu, gan sociālās vides nodrošināšanai Latvijā, nav šaubu, ka jebkurš pārkāpums noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas jomā ir uzskatāms par būtisku sabiedrības interešu aizskārumu. Līdz ar to, ņemot vērā pieteicējas klientu veikto aizdomīgo darījumu ievērojamo kopējo vērtību, konkrētajā situācijā nav konstatējams, ka pieteicējai uzliktais sods būtu nesamērīgs ar izdarīto pārkāpumu.

Pieteicējai piemērota soda nauda nevis tāpēc, ka tā nebūtu veikusi klientu izpētes pasākumus, risku novērtējumu vai atturējusies no sadarbības ar iepriekš norādītājiem klientiem, bet tāpēc, ka iesniedzēja nav ziņojusi Kontroles dienestam par šo klientu veiktajiem darījumiem, kuri atbilst aizdomīga darījuma pazīmēm. No lietā konstatētajiem faktiem, nav pamata secināt, ka pieteicēja būtu izpildījusi visas Novēršanas likumā noteiktās prasības un nebūtu izdarījusi Novēršanas likuma 30. panta pirmās daļas 1. punktā ietvertā regulējuma pārkāpumu.

Attiecībā uz pieteicējas sadarbību ar dienestu un to, ka pieteicēja agrāk nav saukta pie administratīvās atbildības par līdzīgu pārkāpumu, norādāms, ka sadarbību ar uzraudzības institūciju nevar vērtēt atrauti no pārējiem pārkāpuma apstākļiem un sākotnējais lēmums ir pieņemts administratīvā procesa ietvaros, nevis administratīvās pārkāpuma lietvedības ietvaros. Līdz ar to minētie apsvērumi nav uzskatāmi par argumentu soda naudas nepiemērošanai vai samazināšanai.

[3] 2019.gada 5.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums *(lietas 3. - 9. lapa)* par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītājiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja klienta izpētes pasākumu ietvaros veica SIA „/Nosaukums B/", SIA „/Nosaukums C/" un tā patiesā labuma guvēja identifikāciju, risku novērtējumu, pārbaudīja sabiedrības nodokļu maksātāju sarakstā, tai skaitā, informāciju par klientu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādiem, LURSOFT datu bāzē iekļauto informāciju un klientu reģistrāciju ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu publiskojamo datu bāzē, kā arī saņēma no klientiem darījumu apliecinošus dokumentus un paskaidrojumus par veikto darījumu būtību un mērķiem. Pieteicēja nepārtraukti bija veikusi arī klientu darījumu attiecību uzraudzību, tai skaitā, pārbaudes, kas apstiprina, ka sadarbības attiecību laikā SIA „/Nosaukums B/" un SIA „/Nosaukums C/" slēgtie darījumi tiek veikti saskaņā ar pieteicējas rīcībā esošo informāciju par katru no klientiem, tā saimniecisko darbību, risku profilu un līdzekļu izcelsmi.

Pieteicēja nekonstatēja faktus, kas norādītu uz to, ka klientu līdzekļi nepārprotami tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai saistīti ar terorisma finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu un nepārprotamus faktus, kas norādītu uz iespējamu aizdomīga vai neparasta darījuma veikšanu. Turklāt SIA „/Nosaukums B/" un SIA „/Nosaukums C/" nav apturēta saimnieciskā darbība, sabiedrībām nav nodokļu parādu un abu sabiedrību bankas konti nav bloķēti vai slēgti.

[3.2] Pieteicēja nav veikusi apzinātu ļaunprātīgu rīcību un stingri ievēro Novēršanas likuma prasības, tomēr iespējams, ka pieteicēja nav pareizi izpratusi kādas normu piemērošanas nianses, ņemot vērā, ka likums ir pietiekami jauns un likuma subjektiem šobrīd vēl nav īsti skaidrs, kā pareizi piemērot likuma prasības ikdienas praksē.

[3.3] Pretēji Lēmumā norādītajam, pieteicējas amatpersona nesniedza dienestam informāciju, ka SIA „/Nosaukums C/" naudas līdzekļi būtu paredzēti darījumiem Uzbekistānas teritorijā OSOO „/Nosaukums D/" labā un interesēs pretēji Lēmumā norādītajam.

[3.4] Pieteicēja nekonstatēja aizdomīgu darījumu pazīmi „konts ir tālu no klienta rezidences" SIA „/Nosaukums C/" veiktajās bankas operācijās, ņemot vērā, ka visu darījumos iesaistīto uzņēmumu bankas iestāžu valsts rezidence sakrīt ar šo uzņēmumu rezidences valsti.

[3.5] Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" $22.^2$ panta trešās daļas 8. punktu, darījuma aizdomīguma pazīmes nodokļu jomā ir naudas debetēšana no konta tūlīt pēc tā kreditēšanas, nevis naudas debetēšana pāris dienas vēlāk pēc to kreditēšanas. Līdz ar to nav pamatots dienesta secinājums, ka SIA „/Nosaukums B/" darbības, debetējot naudas līdzekļus pāris dienas vēlāk pēc to kreditēšanas, atbilst darījuma aizdomīguma pazīmei.

[3.6] Pieteicējai piemērotais sods 2500 *euro* neatbilst samērīguma principam vairāku iemeslu dēļ.

Nerodas pārliecība, ka sabiedrības ieguvums konkrētajā gadījumā ir lielāks par negatīvajām sekām, ko var izraisīt pieteicējas sodīšana gandrīz 12 % apmērā (11,6 %) no uzņēmuma gada neto apgrozījuma. Turklāt saskaņā ar Novēršanas likuma 78. panta pirmās daļas 2. punktu par normatīvo aktu pārkāpumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā likuma subjektam var izteikt brīdinājumu.

Saskaņā ar vadlīnijām par administratīvo sodu sankciju piemērošanas principiem dienesta kompetencē esošo administratīvo pārkāpumu lietās gadījumā „ja ir veikti vairāki aizdomīgi darījumi vai aizdomīgs darījums veikts ar saistītu uzņēmumu un par to nav ziņots, izvērtējot pārkāpēja sniegtos paskaidrojumus, tiek piemērots naudas sods no 1501 līdz 3500 *euro*. Savukārt pieteicējai uzliktais naudas sods pārsniedz Administratīvās atbildības likuma (*pieņemts 2018. gada 25. oktobrī, stāsies spēkā 2020. gadā)* 16. panta piektajā daļā noteikto maksimālo soda apmēru – 10 % no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma vai apgrozījuma (ieņēmumiem) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā.

[3.7] Neviena tiesību norma neparedz par pamatu soda naudas apmēra noteikšanai izmantot Novēršanas likuma subjekta klientu veikto darījumu kopējo vērtību. Līdz ar to nav pamatota dienesta soda naudas apmēra noteikšana, atsaucoties uz pieteicējas klientu veikto darījumu ievērojamo kopējo vērtību.

[4] Dienests 2019. gada 12. jūlija paskaidrojumos *(lietas 31. - 35. lapa)* norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem un papildus norādot turpmāk minēto.

[4.1] No pieteicējas 2018. gada 11. decembrī iesniegtajiem papildu paskaidrojumiem izriet, ka klients SIA „/Nosaukums C/" ar dibinātās pārstāvniecības starpniecību darbojas citas juridiskas personas labā, proti, veica tirgus izpētes un mārketinga pētījumus OSOO „/Nosaukums D/" kompānijas interesēs. Ņemot vērā, ka aizdevuma līgumi noslēgti, lai nodrošinātu pārstāvniecības darbību, secināms, ka SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecībai pārskaitītie naudas līdzekļi paredzēti OSOO „/Nosaukums D/" interesēs veiktajiem darījumiem.

Par SIA „/Nosaukums C/" bankas konta izmantošanu naudas līdzekļu pārskaitījumu darījumu veikšanai Uzbekistānas teritorijā OSOO „/Nosaukums D/" labā un interesēs liecina arī iesniegtais SIA „/Nosaukums C/" konta pārskats, kurā nav konstatējami maksājumi par preču glabāšanu, apstrādi, apkopi vai citiem ar preču tirdzniecības nodrošināšanu saistītiem pakalpojumiem Latvijas Republikā, ievērojot SIA „/Nosaukums C/" reģistrētās saimnieciskās darbības veidu „Ķīmisko vielu vairumtirdzniecība". Turklāt SIA „/Nosaukums C/" reģistrētā juridiskā adrese ir identiska ar pieteicējas juridisko adresi.

[4.2] Pieteicējas klientam SIA „/Nosaukums C/" ir bankas konts „TRASTBANK" bankā (Uzbekistānā, Taškentā), ar kuru pieteicējas klients rīkojas ar savas pārstāvniecības starpniecību. Saskaņā ar SIA „/Nosaukums C/" iesniegto nolikumu pārstāvniecības pārvaldīšanu īsteno SIA „/Nosaukums C/", kā arī tikai SIA „/Nosaukums C/" var veikt pārskaitījumus uz minēto bankas kontu. Līdz ar to pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums C/" veiktajās operācijās konstatējama aizdomīga darījuma pazīme – konts ir tālu no klienta rezidences.

[4.3] SIA „/Nosaukums B/" bankas kontā netika konstatēti maksājumi Latvijas Republikā reģistrētajiem pakalpojumu sniedzējiem, kā arī, ņemot vērā SIA „/Nosaukums B/" reģistrētās saimnieciskās darbības veidu „Ķīmisko vielu vairumtirdzniecība", bankas konta pārskatā nav konstatējami maksājumi par preču glabāšanu, apstrādi, apkopi vai par citiem ar preču tirdzniecības nodrošināšanu saistītiem pakalpojumiem Latvijas Republikā.

Turklāt SIA „/Nosaukums B/" reģistrētā juridiskā adrese ir identiska ar pieteicējas juridisko adresi. Minētie apstākļi liecina, ka SIA „/Nosaukums B/" bankas konts tika izmantots kreditēšanas un debetēšanas operācijām starp ārvalstīs reģistrētajām juridiskajām personām.

[4.4] Naudas līdzekļu pārskaitījumi no SIA „/Nosaukums B/" konta veikti ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc pilnas naudas summas saņemšanas kontā, kas dienesta ieskatā atbilst aizdomīga darījuma pazīmei – nauda tiek debetēta no konta tūlīt pēc tā kreditēšanas.

[4.5] Pieteicēja nav ievērojusi Novēršanas likuma (likuma redakcija spēkā līdz 2019. gada 30. jūnijam) 20. panta otrās daļas 1. punktu, kas noteic, ka likuma subjekts, veicot darījuma attiecību vai gadījuma rakstura darījumu uzraudzību, īpašu uzmanību pievērš klientam netipiski lielam darījumam, sarežģītam darījumam, šķietami savstarpēji saistītiem darījumiem vai darījumam, kuram šķietami nav ekonomiska vai nepārprotami tiesiska mērķa. Uz minētā pienākuma veikšanu norāda arī Kontroles dienests savā vēstulē, kura adresēta Novēršanas likuma subjektiem un to uzraudzības un kontroles institūcijām. Ņemot vērā konstatēto darījumu skaitu un būtību, pieteicējai vairākkārt bija pamats ziņot Kontroles dienestam par aizdomīgu darījumu.

[4.6] Pieteicējas atsauce uz Administratīvās atbildības likumu soda naudas apmēra noteikšanai ir nekorekta, ņemot vērā, ka administratīvās atbildības likums nav stājies spēkā un pēc būtības neregulē sankcijas piemērošanu par Novēršanas likumā noteikto prasību pārkāpumiem. Turklāt Administratīvās atbildības likuma 16. panta piektā daļa ietver regulējumu, kurš attiecināms uz īpašiem gadījumiem, kad administratīvais sods norādīts procentuāli, nevis līdz noteiktai summai.

[4.7] Attiecībā uz pieteicējas norādi, ka neviena tiesību norma neparedz par pamatu soda apmēra noteikšanai izmantot Novēršanas likuma subjekta klientu veikto darījumu kopējo summu norādāms, ka konstatēto aizdomīgo darījumu kopējā vērtība norāda uz apjomu, kādā bija iespējams izmantot Latvijas Republikas finanšu sistēmu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas nolūkiem, proti, kādā mērā tika aizskartas būtiskas valsts un sabiedrības intereses. Tādējādi pieteicējas klientu veikto aizdomīgo darījumu kopējā vērtība uzskatāma par būtisku apstākli, kurš vērtējams papildus Novēršanas likuma 77. panta trešās daļas 1. - 7. punktā noteiktajiem apstākļiem. Ņemot vērā, ka kopējā aizdomīgu darījumu vērtība pārsniedz 670 000 *euro*, konstatējams, ka pieteicējai piemērotā sankcija ir samērīga ar izdarīto pārkāpumu.

[4.8] Dienests, nosakot soda naudas apmēru, ņēma vērā arī Novēršanas likuma 77. panta trešajā daļā norādītos būtiskos apstākļus, kuri konstatējami lietā, proti:

1) pieteicējas pārkāpums ir uzskatāms par smagu Novēršanas likuma izpratnē, jo pieteicēja pārkāpusi Novēršanas likumā noteikto pamata pienākumu, apgrūtinot likuma mērķa sasniegšanu;

2) pieteicēja ilgstošā laika posmā no 2017. gada novembra līdz 2018. gada augustam ieskaitot pieļāvusi vairākus pārkāpumus, kā arī dienesta pārbaudes laikā nav sniegusi ziņojumus Kontroles dienestam;

3) pieteicēja sistemātiski pārkāpusi Novēršanas likuma prasības, proti, pārbaudē konstatēti 13 darījumi, kuri atbilst aizdomīga darījuma pazīmēm, pieteicējas klienti veikuši aizdomīgus darījumus epizodiski gandrīz katru mēnesi un pieteicēja neziņoja ne par vienu no klientu veiktajiem aizdomīgiem darījumiem;

4) pieteicēja ir pilnībā atbildīga par izdarītajiem pārkāpumiem, ņemot vērā, ka Novēršanas likuma prasību izpildei netika iesaistīts ārpakalpojums vai citas personas;

5) pieteicējas neto apgrozījums tika izvērtēts kā būtisks apstāklis pieteicējas finansiālā stāvokļa noteikšanā;

[4.9] Dienests izvērtēja Administratīvā procesa likuma 66. pantā noteiktos lietderības apsvērumus un secināja, ka mērķi – turpmāk nepieļaut iespējamu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu – nav iespējams sasniegt ar citiem tiesiskajiem līdzekļiem, jo citu sankciju, piemēram, brīdinājuma piemērošana konkrētajā gadījumā nav lietderīga un nesasniedz ar šo administratīvo aktu noteikto mērķi panākt Novēršanas likumā noteikto prasību savlaicīgu izpildi un tādējādi nepieļaut un samazināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma finansēšanas iespējas.

[4.10] Lēmums, ar kuru uzlikta atturoša un proporcionāla sankcija, piemērots Latvijas Nacionālajā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtēšanas ziņojumā un Sektoru noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas risku novērtējumā (2017. - 2018.) norādīto pārkāpumu un trūkumu novēršanai ārpakalpojuma grāmatvežu sektorā.

[5] 2019. gada 29. augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemti pieteicējas iebildumi *(lietas 152. - 153. lapa)*, kurā papildus pieteikumam norādīts turpmāk minētais.

[5.1] SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecībai paredzētie līdzekļi paredzēti tirgus izpētes pasākumiem un mārketinga pētījumiem (t.sk. OSOO „/Nosaukums D/" interesēs), nevis OSOO „/Nosaukums D/" darījumu veikšanai. Turklāt, dienesta secinājums par to, ka SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecībai pārskaitītie naudas līdzekļi paredzēti OSOO „/Nosaukums D/" interesēs veiktajiem darījumiem, ir pretrunā ar 2019. gada 26. augusta SIA „/Nosaukums C/" valdes locekļa /pers. J/ *(/pers. J/)* paziņojumā esošo informāciju par sabiedrības darbību, plāniem un saimnieciskās darbības uzsākšanai nepieciešamo sagatavošanas darbu veikšanu.

[5.2] SIA „/Nosaukums C/" izveidoja pārstāvniecību Uzbekistānā vienīgi mārketinga un reprezentatīviem nolūkiem, nevis komercdarbībai. Pārstāvniecības konts „TRASTBANK" bankā (Uzbekistānā, Taškentā) tiek lietots tikai ar komercdarbību nesaistītu pārstāvniecības administratīvu izdevumu apmaksai, proti, īres un komunālo pakalpojumu apmaksai, telekomunikāciju un sakaru izdevumu apmaksai u.tml., ko ir apgrūtināti īstenot no Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes, ņemot vērā maksājuma apstrādes ilgumu un starptautisko maksājumu cenu. Līdz ar to pārstāvniecības kontu nedrīkst uzskatīt par SIA „/Nosaukums C/" kontu un dienesta secinājums par to, ka SIA „/Nosaukums C/" veiktajās operācijās konstatējama aizdomīga darījuma pazīme, proti, konts ir tālu no klienta rezidences, ir nepamatots.

[5.3] Gan likuma „Par nodokļiem un nodevām" $22.^2$ panta trešā daļa, gan arī Kontroles dienesta aizdomīgu darījumu pazīmju klasifikators tikai nosaka šādu darījumu pazīmes, bet to, vai klienta darījums ir aizdomīgs, jālemj Novēršanas likuma subjektam, pamatojoties uz klienta paskaidrojumiem, dokumentiem un subjekta iekšējās kontroles sistēmu, ko patstāvīgi izstrādā katrs Novēršanas subjekts, ņemot vērā savas uzņēmējdarbības specifiku, klientu loku un tiem piemītošos riskus. Pieteicējas klienti SIA „/Nosaukums B/" un SIA „/Nosaukums C/" neveica aizdomīgus darījumus.

[6] 2019. gada 6. novembrī saņemts dienesta papildu paskaidrojums *(lietas 156. ? 159. lapa)*, kurā papildus norādīts turpmāk minētais.

[6.1] Konkrētajā situācijā tika konstatētas ne tikai aizdomīga darījuma pazīmes, bet arī citi apstākļi, kuri vērtējumi kopsakarā ar pazīmēm, proti, pieteicēja nodrošināja juridisko adresi klientiem, klientiem nebija saimnieciskās darbības veikšanas vietas un klienti nav veikuši saimniecisko darbību Latvijā (čaulas veidojumi Novēršanas likuma izpratnē). Vienlaikus, klientam SIA „/Nosaukums C/" bija darījumi ar Kirgizstānu un pārstāvniecība Uzbekistānā, kā arī minētā klienta patiesais labuma guvējs ir Uzbekistānas pilsonis. Turklāt SIA „/Nosaukums B/" patiesais labuma guvējs /pers. D/ ir Krievijas Federācijas pilsonis un SIA „/Nosaukums B/" bankas kontā konstatējamas vairākas debetēšanas – kreditēšanas operācijas, kurās iesaistītas Krievijas Federācijā reģistrētas personas. Ņemot vērā, ka Krievijas Federācija, Kirgizstāna un Uzbekistāna ir valstis, kurās pastāv augsts korupcijas risks, minētie apstākļi objektīvi rada aizdomas, ka iesaistītie līdzekļi ir tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai saistīti ar terorisma finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu.

[6.2] Nosakot sankciju, ir ņemti vērā dienesta 2019. gada 25. janvārī ar rīkojumu Nr. 31 apstiprinātajās vadlīnijās „Ieteikumi (vadlīnijas) sankciju

par Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma pārkāpumiem noteikšanai Valsts ieņēmumu dienesta uzraudzībā esošajiem likuma subjektiem" (turpmāk – Vadlīnijas) noteiktie principi un paredzētais soda naudas apmērs par neziņošanu par aizdomīgiem darījumiem Kontroles dienestam, proti, līdz 5000 *euro*. No lietas materiāliem neizriet, ka piemērotā soda nauda radītu pieteicējai maksātnespējas situāciju.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa konstatē, ka pieteicējs nav lūdzis lietas izskatīšanu mutvārdu procesā un nepastāv šķēršļi lietas izskatīšanai rakstveida procesā, tādējādi tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, rakstveida procesā izvērtējot lietas dalībnieku sniegtos rakstveida paskaidrojumus kopsakarā ar lietas materiāliem un lietā esošajiem pierādījumiem, secina, ka pieteikums ir noraidāms turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[9] Ar Lēmumu pieteicējas rīcībā konstatēts Novēršanas likuma 6. panta pirmās daļas, 7. panta pirmās daļas 5., 6. un 7. punkta un 30. panta pirmās daļas 1. punkta pārkāpums.

Novēršanas likuma (strīdus perioda likuma redakcijā) 6. panta pirmā daļa paredzēja, ka likuma subjekts atbilstoši savam darbības veidam veic un dokumentē noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējumu, lai noskaidrotu, novērtētu, izprastu un pārvaldītu savai darbībai un klientiem piemītošos noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus, un, pamatojoties uz šo novērtējumu, izveido noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmu, tai skaitā izstrādājot un dokumentējot attiecīgās politikas un procedūras, kuras apstiprina likuma subjekta valde, ja tā iecelta, vai likuma subjekta augstākā pārvaldes institūcija.

Novēršanas likuma 7. panta pirmās daļas 5., 6. un 7. punkts noteica, ka, izveidojot iekšējās kontroles sistēmu, likuma subjekts paredz vismaz: neparastu un aizdomīgu darījumu atklāšanas kārtību un kārtību, kādā likuma subjekts atturas no aizdomīga darījuma veikšanas (5. punkts), kārtību, kādā tiek ziņots Kontroles dienestam par neparastiem un aizdomīgiem darījumiem (6. punkts), un kārtību, kādā tiek uzglabāta un iznīcināta klienta izpētes gaitā, kā arī klienta veikto darījumu uzraudzības gaitā iegūtā informācija un dokumenti.

Savukārt Novēršanas likuma 30. panta pirmās daļas 1. punkts paredzēja, ka likuma subjekta pienākums ir nekavējoties ziņot Kontroles dienestam par katru neparastu vai aizdomīgu darījumu, un ziņošanas pienākums attiecas arī uz līdzekļiem, kas rada aizdomas, ka tie tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai saistīti ar terorisma finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu, bet vēl nav iesaistīti darījumā vai tā mēģinājumā.

[10] Lietā nav strīda, ka pieteicēja, būdama grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzēja, ir Novēršanas likuma subjekts atbilstoši likuma 3. panta pirmās daļas 3. punktam, un uz pieteicēju attiecas iepriekšējā punktā citētajās normās noteiktie pienākumi. Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja ir izveidojusi korektu iekšējās kontroles sistēmu, vai pieteicējas klientu darījumi ir atzīstami par aizdomīgiem un, secīgi, vai pieteicējai par tiem bija jāziņo Kontroles dienestam, kā arī par pieteicējai piemērotās soda naudas apmēru.

[11] Saistībā ar iekšējās kontroles sistēmu pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā dienestam (*lietas 42. lapa*) izteikusi iebildumus saistībā ar to, ka nav saprotams, vai sākotnējā lēmumā konstatētais, ka neesot veikts subjekta saimnieciskās darbības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējums, attiecas uz pieteicēju vai tās klientiem. Vienlaikus iesniegumā norādīts, ka citas pārbaudes laikā konstatētās iekšējās kontroles sistēmas nepilnības tikušas novērstas pirms pārbaudes beigām, iestrādājot sistēmā Ministru kabineta 2017. gada 14. novembra noteikumus Nr. 674 „Noteikumi par neparasta darījuma pazīmju sarakstu un kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem" un aktualizējot neparastu un aizdomīgu darījumu konstatēšanas kārtību, kā arī sistēmā iekļaujot kārtību, kādā tiek iznīcināti klientu identifikācijas, izpētes un darījumu uzraudzības gaitā iegūtie dokumenti. Lēmumā dienests atkārtojis iepriekš secināto, tostarp, atkārtoti norādot, ka pieteicēja nav veikusi savas darbības risku novērtējumu.

Pieteicēja formāli pārsūdzējusi Lēmumu pilnā apjomā, tomēr par kādām kļūdām šajā Lēmuma daļā (par iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem) ne pieteikumā, ne tā papildinājumā atsevišķus argumentus nav izteikusi. Turklāt pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumā ietvertā norāde par trūkumu novēršanu pirms galīgā lēmuma, apstiprina, ka pastāvēja vismaz daļa dienesta konstatēto trūkumu aktuālo Ministru kabineta noteikumu prasību iestrādāšanā un dokumentu iznīcināšanas kārtībā. Tādējādi no pieteikuma nav izsecināmi konkrēti iebildumi pret šo Lēmuma daļu. Līdz ar to šie pārkāpumi ņemami vērā vienīgi attiecībā uz soda naudas apmēru, par kura samērīgumu pieteicēja ir izteikusi iebildumus.

[12] Noskaidrojot strīdus apstākļus attiecībā uz neziņošanu par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem, ņemams vērā, ka tas, vai darījums ir neparasts vai aizdomīgs, ir novērtējams objektīvi, nevis no likuma subjekta vērtējuma viedokļa. Pretējā gadījumā – ja ziņošanas pienākums iestātos vienīgi tad, kad pats likuma subjekts saskatītu šādu nepieciešamību, – minētās likuma normas nebūtu piemērojamas un kļūtu bezmērķīgas. Līdz ar to pārkāpuma konstatēšanai nav izšķirošas nozīmes pieteikumā uzsvērtajam apstāklim, ka pieteicēja neziņoja par darījumiem tādēļ, ka neuzskatīja tos par aizdomīgiem vai neparastiem. Lietā pārbaudāms, vai darījumi atzīstami par tādiem objektīvu pazīmju konstatēšanas rezultātā.

[13] No lietas materiāliem gūstams apstiprinājums dienesta konstatētajiem faktiem, ka no pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums B/" konta naudas līdzekļi tika debetēti tajā pašā dienā (2018. gada 24. maijā, 10. jūlijā, 23. jūlijā, 24. augustā) vai nākamajā darba dienā pēc to kreditēšanas (2018. gada 30. aprīlī, 22. maijā, 13. jūnijā, 4. jūlijā, 20. jūlijā) (izņemot 2018. gada 11. jūnijā kreditētos līdzekļus, kas debetēti 13. jūnijā (vienlaikus ar 12. jūnijā kreditētajiem līdzekļiem) (*lietas 81. - 85. lapa*). Arī pieteicēja neapstrīd šo faktus, taču uzskata, ka šāda līdzekļu debetēšana dienas vai pāris dienu ietvaros neatbilst likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.[2] panta trešās daļas 8. punktā minētajai debetēšanai „tūlīt".

[13.1] Ne strīdus normā, ne citās šī likuma normās nav ietverts jēdziena „tūlīt" skaidrojums, tādēļ šī nenoteiktā tiesību jēdziena un 8. punkta saturs jānoskaidro tiesību piemērotājam. Norma iekļauta likumā ar 2015. gada 30. novembrī pieņemtiem grozījumiem, kas stājās spēkā 2016. gada janvārī. Pants, kurā ietilpst arī strīdus punkts, radies kā Ministru kabineta priekšlikums uz otro likumprojekta lasījumu, tādēļ likumprojekta anotācija nesatur skaidrojumu par punkta iecerēto tvērumu. Vienlaikus, ievērojot, ka strīdus jēdziens „tūlīt" ir ikdienā bieži lietots apstākļa vārds, kas literāri nav saistāms ar konkrētu, izmērāmu laika periodu, nav saskatāma lietderība detalizētākai likumdevēja nolūka izpētei. Jau šāda jēdziena izmantošana liecina par likumdevēja nolūku nenoteikt precīzi konstatējamu, bet gan attiecīgos apstākļos novērtējamu laika periodu.

[13.2] Izvērtējot šo laika posmu, kura ietvaros pēc kreditēšanas līdzekļi debetēti, un šāda veida pārskaitījumu regularitāti pārbaudītajā periodā, tiesa atzīst, ka dienests pamatoti secinājis, ka pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums B/" darījumi atbilst minētā 8. punkta pazīmei un ir atzīstami par

aizdomīgiem.

Vērtējot šos apstākļus tiesa ņem vērā, ka gandrīz visos gadījumos, izņemot vienu, līdzekļi debetēti tajā vai nākamajā darba dienā pēc to kreditēšanas. Pieteikumā apgalvotais, ka naudas līdzekļi debetēti pāris dienas vēlāk pēc to kreditēšanas, neatbilst faktiskajiem apstākļiem ne formāli, ne pēc būtības. Pirmkārt, daļā gadījumu debetēšana notikusi tajā pašā dienā, kad līdzekļi kreditēti. Otrkārt, arī tad, kad debetēšana notikusi otrajā, trešajā vai ceturtajā dienā, šīs dienas, izņemot vienu gadījumu, vienmēr bijušas nākamās *darba* dienas, tādēļ pēc būtības līdzekļi debetēti ne vēlāk kā nākamajā dienā. Vienīgajā izņēmuma gadījumā 2018. gada 11. jūnijā saņemtie līdzekļi pārskaitīti 13. jūnijā vienlaikus ar 12. jūnijā saņemtajiem līdzekļiem, tādēļ arī šis gadījums nav būtiski atšķirīgs no pārējiem darījumiem. Turklāt pārbaudītajā periodā šie pārskaitījumi veidojuši arī nozīmīgāko konta apgrozījuma daļu, jo papildus tiem no konta veikti vienīgi salīdzinoši nelieli maksājumi (galvenokārt pieteicējai un Valsts kasei, kā arī atsevišķi citi maksājumi, kuri atzīti par aizdomīgiem citu apsvērumu dēļ). Tādējādi šāda tūlītēja līdzekļu debetēšana bijusi ierasta klienta prakse.

[13.3] Pieteicēja pieteikumā uzsvērusi, ka tai bija zināma klientu saimnieciskā darbība un veikto bankas operāciju būtība, tādēļ darījumi netika uzskatīti par aizdomīgiem. Vienlaikus attiecībā uz SIA „/Nosaukums B/" šāds pieteicējas apgalvojums ir deklaratīvs, nesniedzot konkrētāku paskaidrojumu, kādu faktisko apstākļu un apsvērumu dēļ šādā tūlītēja līdzekļu debetēšana tika vērtēta kā saprotama un atbilstoša klienta saimnieciskajai darbībai. Līdz ar to tiesai nav izteikti citi pārbaudāmi argumenti šajā jautājumā.

[14] Dienesta konstatētie apstākļi attiecībā uz pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums B/" 2018. gada 26. marta un 3. aprīļa darījumiem ar OOO „/Nosaukums E/" un „/Nosaukums M/" atbilst lietas materiālos esošajos SIA „/Nosaukums B/" konta izrakstos (*lietas 80. - 81. lapa*) un līgumos (*lietas 126. - 131. lapa, tulkojums 98. - 103. lapa*) atspoguļotajai informācijai, un dienesta secinājumi par šo darījumu aizdomīgumu atzīstami par pamatotiem un pareiziem. Ievērojot, ka arī attiecībā uz šiem apstākļiem pieteicēja nav izteikusi nekādus konkrētus argumentus, kas varētu liecināt par dienesta lēmuma nepareizību šajā daļā, tiesa nenorāda papildu argumentus.

[15] Attiecībā uz pieteicējas klienta SIA „/Nosaukums C/" darījumiem konstatējams, ka Kirgizstānas uzņēmums OSOO „/Nosaukums D/" 2017. gada 21. novembrī, 2018. gada 1. martā un 3. augustā uz SIA „/Nosaukums C/" Latvijas kontu pārskaitīja naudas līdzekļus, kuri maksājuma informācijā dēvēti par aizdevumu (*lietas 66., 72. lapas otra puse un 77.lapa*). SIA „/Nosaukums C/" pēc šo maksājumu saņemšanas 2017. gada 1. decembrī, 2018. gada 12. martā un 5. septembrī veica pārskaitījumu uz SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecības Uzbekistānā kontu (Uzbekistānas bankā), norādot pamatojumu „pārstāvniecības konta papildināšana" (*lietas 68., 72. un 78. lapa*).

Lietā pastāv strīds par to, vai līdzekļi pārskaitīti SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecības darbības nodrošināšanai vai – kā uzskata dienests – darījumiem Uzbekistānas teritorijā OSOO „/Nosaukums D/" labā.

Pieteikumā argumentēts, ka, pretēji lēmumā norādītajam, pieteicēja nav sniegusi dienestam informāciju, ka līdzekļi SIA „/Nosaukums C/" pārstāvniecībai Uzbekistānā būtu pārskaitīti OSOO „/Nosaukums D/" interesēs. Tāpat norādīts, ka darījumos nav konstatējama aizdomīguma pazīme „konts ir tālu no klienta rezidences", jo visu darījumos iesaistīto uzņēmumu bankas iestāžu valsts rezidence sakrīt ar šo uzņēmumu rezidences valsti.

Tiesa pieteikuma argumentus atzīst par nepamatotiem.

[15.1] No pārsūdzētā lēmuma ir pietiekami skaidri saprotams, ka dienesta secinājumi par patieso līdzekļu izmantošanas mērķi *izriet* no pieteicējas sniegtās informācijas kopumā. Lai arī pieteicēja dienestam nav norādījusi tieši šādus apgalvojumus, objektīvi no lēmuma pamatojuma ir saprotams, ka tie ir dienesta secinājumi, kas izdarīti, balstoties uz pieteicējas sniegto informāciju. To apstiprina arī dienesta rakstveida paskaidrojumi tiesai. Tādējādi šis pieteicējas arguments nenorāda uz kļūdu lēmuma pamatojumā.

[15.2] Attiecībā uz aizdomīguma pazīmi „konts ir tālu no klienta rezidences" ņemams vērā, ka šī pazīme pati par sevi nav izšķiroša darījuma aizdomīguma konstatēšanai, jo tā ir tikai viena no pārsūdzētājā lēmumā konstatētajām pazīmēm. Lēmumā secināts, ka pastāv arī virkne citu aizdomīguma pazīmju – darījumam nav acīmredzama likumīga nolūka, darījums ir klientam netipisks, klients veic sarežģītus vai neparastus darījumus, un klients darbojas kā aizsegs citas personas darījumam. Kopumā sākotnējā lēmumā un Lēmumā konstatētie apstākļi (SIA „/Nosaukums C/" pieder 50 % kompānijas OSOO „/Nosaukums D/" kapitāldaļu, pārstāvniecība Uzbekistānā veic tirgus izpētes un mārketinga pakalpojumus OSOO „/Nosaukums D/", pārstāvniecība neveic saimniecisko darbību, nav juridiskās personas statusā un nav nodokļu maksātāja, savukārt SIA „/Nosaukums C/" reģistrējusi darbības veidu ķīmisko vielu vairumtirdzniecība, bet pārbaudei iesniegtajā konta izdrukā nav konstatēti nekādi citi darījumi) pamatoti atzīti par tādiem, kas liecina, ka saņemtie un veiktie strīdus pārskaitījumi nav saistāmi ar SIA „/Nosaukums C/" reģistrēto saimnieciskās darbības veidu. Pieteikums nesatur argumentus par citu pazīmju nepamatotu konstatēšanu. Savukārt pieteicējas iesniegtajā SIA „/Nosaukums C/" 2019. gada 26. augusta vēstulē pieteicējai norādīto, kur SIA „/Nosaukums C/" skaidro pārstāvniecības atvēršanas un saimnieciskās darbības ieceres (*lietas 154. lapa*), tiesa vērtē kritiski. Lai arī vispārīgi ir objektīvi saprotama nepieciešamība veikt tirgus izpēti un sagatavošanas darbus pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas, lietā esošie SIA „/Nosaukums C/" konta izraksti ilgstoši (no sabiedrības dibināšanas 2017. gada novembrī līdz 2018. gada septembrim) neatspoguļo nekādus citus maksājumus, izņemot par aizdomīgajiem atzītos pārskaitījumus un maksājumus sabiedrības valdes loceklim un pieteicējai. Minētais, kopsakarā ar dienesta konstatētajiem apstākļiem, neraisa ticamību reālai saimnieciskās darbības uzsākšanai.

Šādos apstākļos pieteicējas arguments par banku un uzņēmumu rezidences valstīm acīmredzami nevar būt pamats lēmuma atcelšanai.

[16] Lietā nav izšķirošas nozīmes pieteikuma argumentiem arī par to, ka tās klientu saimnieciskā darbība nav apturēta, tām nav nodokļu parādu un to konti nav bloķēti vai slēgti. Šie apstākļi nav aizdomīga darījuma pazīmes, par kuru nekonstatēšanu un neziņošanu pieteicējas rīcībā konstatēts pārkāpums, kā arī šo apstākļu neesība neizslēdz klientu aizdomīgu darījumu esību.

[17] Novēršanas likuma 78. panta pirmā daļa paredz, ka par normatīvo aktu pārkāpumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā likuma subjektam var piemērot šādas sankcijas:

1) izteikt publisku paziņojumu, norādot par pārkāpumu atbildīgo personu un pārkāpuma būtību;
2) izteikt brīdinājumu;
3) uzlikt par pārkāpumu atbildīgajai personai soda naudu līdz 1 000 000 euro;
4) apturēt vai pārtraukt darbību, tai skaitā apturēt vai anulēt licenci vai anulēt ierakstu attiecīgā reģistrā;
5) noteikt pagaidu aizliegumu par pārkāpumu atbildīgajai personai pildīt tai likuma subjekta noteiktos pienākumus;
6) pienākumu veikt noteiktu rīcību vai atturēties no tās;
7) uzlikt pienākumu likuma subjektam atcelt par pārkāpumu atbildīgo personu no amata.

[18] Pieteicējai piemērota soda nauda 2500 *euro*. Attiecībā uz soda naudu lietā pastāv strīds par samērīguma ievērošanu (ņemot vērā arī iespēju izteikt brīdinājumu un administratīvo pārkāpumu jomā paredzētā soda apmēru) un pieļaujamību noteikt soda naudas apmēru saistībā ar pieteicējas klientu veikto darījumu kopējo vērtību.

[19] Dienests Lēmumā, atbildot uz pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumā norādītajiem iebildumiem pret soda naudas nesamērīgumu, norādījis, ka soda naudas apmēru neietekmē apstāklis, ka pārbaudes laikā konstatētās iekšējās kontroles sistēmas nepilnības tikušas novērstas pirms pārbaudes pabeigšanas, jo soda nauda uzlikta par pārkāpumiem, kas fiksēti 2018. gada 26. oktobra pārbaudes aktā Nr. 12.2/201. Dienests arī skaidrojis, ka soda nauda nav piemērota par klientu izpētes pasākumu neveikšanu vai atturēšanos no sadarbības, bet gan par neziņošanu par aizdomīgajiem darījumiem. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai normatīvajos aktos noteiktās kārtības neievērošana uzskatāma par būtisku valsts un sabiedrības interešu aizskārumu, un Novēršanas likuma subjekta iekšējās kontroles sistēmas atbildība prasībām ir būtiska noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomas sastāvdaļa. Grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzējiem ir jāapzinās, ka to veiktajā saimnieciskajā darbībā pastāv augsts risks un jāpievērš īpaša uzmanība Novēršanas likuma prasību izpildē. Ņemot vērā pieteicējas klientu veikto aizdomīgo darījumu ievērojamo kopējo vērtību, nav konstatējama soda naudas nesamērība ar pārkāpumu. Savukārt apstāklis, ka pieteicēja nav saukta pie administratīvās atbildības par līdzīgiem pārkāpumiem, nav arguments soda naudas samazināšanai, jo Lēmums tiek pieņemts administratīvā procesa ietvaros un pārkāpumu neizdarīšana nav īpašs nopelns, bet gan normāla rīcība.

Tiesa šos dienesta apsvērumus atzīst par loģiskiem un pamatotiem. Dienesta skaidrotais Novēršanas likuma prasību būtiskums, grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzēju darbības augstais risks un aizdomīgo darījumu, par kuriem pieteicējas rīcības dēļ netika ziņots, kopējā vērtība liecina par pārkāpuma būtiskumu. Šādos apstākļos, lai arī Lēmumā tas nav tieši norādīts, ir objektīvi saprotams, kādēļ par pārkāpumu nav piemērojami vieglākie sankciju veidi, tostarp, pieteicējas minētais brīdinājums. Pārkāpuma būtiskuma kvalifikācija un piemērotais sankcijas veids arī atbilst ar dienesta 2019. gada 25. janvāra rīkojumu Nr. 31 apstiprinātajiem „Ieteikumiem (vadlīnijām) sankciju par Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma pārkāpumiem noteikšanai dienesta uzraudzībā esošajiem likuma subjektiem (turpmāk – Vadlīnijas).

Tiesas ieskatā, ņemams arī vērā, ka dienesta piemērotā soda nauda (2500 *euro*) ir niecīga iepretim maksimāli pieļaujamajai soda naudai (1 000 000 *euro,* proti, 400 reizes lielāka par pieteicējai piemēroto) un ir puse no Vadlīnijās par šo pārkāpumu paredzētā maksimālā soda naudas apmēra (*5000 euro*), kā arī tā tikusi noteikta, ņemot vērā pieteicējas 2017. gada neto apgrozījumu (21 640 *euro*). Savukārt pieteicējas klientu aizdomīgo darījumu kopējā vērtība ņemta vērā, vērtējot pārkāpuma būtiskumu un sankcijas samērīgumu kopumā, bet ne kā pamats soda naudas apmēram. Apstāklis, ka piemērotā soda nauda pieteicējai ir vērā ņemams finansiāls slogs, pats par sevi neliecina par tās nesamērīgumu. Ja Novēršanas likuma subjektam soda naudas piemērošana neradītu nekādu finansiālu slogu, būtu apšaubāms, vai tā sasniedz sodīšanas un prevencijas mērķi. No pieteikuma neizriet konkrēti apstākļi, kas varētu liecināt, ka soda naudas piemērošana radītu patiesus pieteicējas maksātnespējas draudus.

[20] Pieteicēja nepamatoti atsaucas uz vēl spēkā neesošā Administratīvās atbildības likuma 16. panta piekto daļu, jo norma pēc stāšanās spēkā noteiks soda naudas par administratīvo pārkāpumu maksimālo apmēru, taču pieteicējai nav piemērots sods par administratīvo atbildību. Pieteicējas arguments nav pamatots arī salīdzinoši, jo, kā pamatoti paskaidrojumos tiesai norādījis dienests, panta piektā daļa, iepretim vispārīgajai panta ceturtajai daļai, kas noteic maksimālo soda naudas apmēru 4000 *euro*, attiecas uz likumā īpaši paredzētiem gadījumiem, kad soda naudas apmērs tiek noteikts procentuāli no pārkāpēja neto apgrozījuma. Pieteicējas soda nauda noteikta atbilstoši Novēršanas likuma 78. panta pirmajai daļai, kas šādu attiecību pret neto apgrozījumu neparedz.

[21] Apkopojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots, bet Lēmums atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251. panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2019. gada 7. maija lēmuma Nr. 30.1-22.11/2192 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Patmalniece